

Dle toho rozšiřuje se cholera obzvláště lidmi, již svůj příbytek opouštějí a zárodek cholery pouhým okem nepozorovatelný již v sobě mají — uprchlíky před cholera — jakož i nakaženými předměty.

Obzvláště nebezpečno jest práti nákazy nezbažené prádlo cholera nemocného. Cholera plíseň může totiž různými prostředky umořena býti, což jmenujeme odnakažlivěním nebo desinfekcí.

Desinfekci dosáhneme tím, že nakažený předmět po delší dobu v suchém horku, dosahujícím 100 stupňů teplových, ponecháme, aneb ve vřící vodě vyvaříme, dále, když jej na několik hodin do roztoku nejméně 5 dílů kyseliny karbolové na 100 dílů vody (5% -ový roztok kyseliny karbolové) aneb do roztoku jiných lučebných prostředků dáme, jichž upotřebení jest méně pohodlným a neškodným.

Vnikne-li zárodek cholery do zažívadla, zahnízdí a rozmnoží se v nich za následujících zjevů:

Dostaví se mdloba, slabost a zmalátnělost, bolení hlavy, nechuť k jídlu, úzkost, tlak v srdeční dolině, mráz střídavě se studeným potem, neustálé kručení v břiše se vzdýmáním, ošklivost a dávení s pocitem přesycení.

Rychle následují potom při sporém močení řídké a časté výtrusy, obsahující tekutinu syrovátce podobnou v konečniku pálicí, a časté zvracení vodnaté, sliznaté, poněvíc málo žluči obsahující tekutiny bez chuti. Z toho vyprázdňování nastane pocit vysílenosti, k němuž se druží pocit stísněnosti a sevřenosti v okolí žaludkovém a těžké dýchání.

K tomu tu jest neúhasná žízeň, pálení v břiše, ústa vysychají, okončiny chladnou, nastane v nich trhání, šhubání a křeče, zejména v prstech a lýtkách, kteréž zmocní se konečně též svalů břišních a prsních, rušíce oběh krve a vědomí.

Smrt se dostaví často během 12 hodin.

V jiných případech nastane rychlé uzdravení, v jiných vyvíjí se nemoc pozdější, hlavniče podobná, tak zvaný cholera tyfoid.

Vlastnímu onemocnění cholera předchází za času epidemického její rozšíření po delší dobu průjmy, jichž důkladně všimati si máme, poněvadž pomoc při začátku jako při každé nemoci nejvýdatnější jest.

Cholera se stěhovala již opět z místa svého vzniku v Indii po mnohých pásech země, tak roku 1830 a 1831, kde se poprvé v Evropě objevila a též z Haliče do Moravy vnikla, pak v roku 1836, kde do Tyrolska z Italie zavedena byla, r. 1847, kde opět od východu do naší země se dostala, pak v letech 1853 - 55 (za války Krimské), kde zuřila blíž východních hranic Rakouských,